

Na Takwas Yana Daga Cikin Bakwai — Lamba Ta Uku

Daniyel Biyu

Jeff Pippenger

2023-09-17

Tambayar da za mu nemi warwarewa a cikin wannan makala ita ce yadda ambaton farko na masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki a cikin sura ta biyu ta Daniyel ya dace da ambaton karshe na masarautun annabcin Littafi Mai Tsarki a cikin Ru'ya ta Yohanna goma sha bakwai. Ina nufin in tayar da wasu tambayoyi game da abin da a zahiri aka gano a cikin siffar Nebukadnezzar da kuma matsayar magabata, wato cewa tarihinsu ya wakilci lokacin da dutsen zai bugi kafafun siffar.

'Yar'uwa White ta nuna cewa mun kai ga matsayin da “ayyukan Allah masu tsarki ake wakilta da kafafun mutumin-mutumin nan, inda karfen ya gaurayu da yumbu mai laushi,” abin da ta kara bayyana a matsayin “gaurayawar al'amuran coci da al'amuran gwamnati.”

“Mun zo ga wani zamani inda ake wakilta aikin Allah mai tsarki da kafafun siffar nan, inda aka gauraya karfen da laƙa mai laushi. Allah yana da wani jama'a, zaɓaɓɓun jama'a, waɗanda dole ne fahimtarsu ta sami tsarkakewa, waɗanda kuma ba za su zama marasa tsarki ba ta wurin dora itace, ciyawa, da ƙauri a kan harsashi. Kowace rai da take da aminci ga umarnan Allah za ta ga cewa abin da ya bambanta bangaskiyarmu shi ne Asabar ta rana ta bakwai. Da gwamnati za ta girmama Asabar kamar yadda Allah ya umarta, da za ta tsaya cikin ƙarfin Allah kuma cikin ƙāre bangaskiyar da aka riga aka miƙa wa tsarkaka. Amma masu mulki za su goyi bayan Asabar ta ƙarya, kuma za su gauraya bangaskiyarsu ta addini da kiyaye wannan ɗan papanci, suna dora shi a sama da Asabar wadda Ubangiji ya tsarkake, ya kuma albarkace ta, yana ware ta domin mutum ya kiyaye ta da tsarki, a matsayin alama a tsakaninsa da jama'arsa har tsara dubu. Gaurayawar dabarun coci da dabarun gwamnati ana wakilta ta wurin ƙarfen da laƙar. Wannan haɗin kai yana raunana dukan ikon majami'u. Ba wa coci ikon gwamnati zai haifar da mugayen sakamako. Mutane sun kusan wuce iyakar haƙurin Allah. Sun sa ƙarfinsu a siyasa, kuma sun haɗa kansu da papanci. Amma lokaci zai zo da Allah zai hukunta waɗanda suka rushe dokarsa, kuma mugun aikinsu zai komo a kansu.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1168.

Lokacin da muka iso a cikinsa, lokacin da aikin Allah mai tsarki yake cakuduwa da dabarun coci da dabarun gwamnati, bayani ne na wani zamani mai ci gaba. Ta ce wannan cakuduwa “yana raunana dukan ikon ikkilisiyoyi,” kuma “zai haifar da mugayen sakamako,” kuma cewa “lokaci zai zo da Allah zai hukunta waɗanda suka wofintar da dokarsa.”

Gaurayuwar coci da gwamnati da ke raunana ikon majami'u bayyana ce ta cocin Pergamos, inda haɗuwar dabarun coci da dabarun gwamnati ta wakilci faɗuwar bangaskiya wadda take gabatar da bayyanar mutumin zunubi. Pergamos da sarkin da ke alamta sulhun da aka yi tsakanin Kiristanci da bautar gumaka suna faruwa ne a cikin masarauta ta huɗu ta Daniel biyu. An wakilta wannan

sulhu a cikin Daniel biyu ta wurin amfani da kalmar “laka.”

Kai, ya sarki, ka gani, sai ga wani babban mutum-mutumi. Wannan babban mutum-mutumi, wanda haskensa ya yi matuƙar daraja, ya tsaya a gabanka; kuma siffarsa ta kasance mai ban tsoro. Kan wannan mutum-mutumin na zinariya mai tsabta ne, kirjinsa da hannuwansa na azurfa ne, cikinsa da cinyoyinsa na tagulla ne, kafafunsa na baƙin ƙarfe ne, sawunsa kuwa sashensa na baƙin ƙarfe ne, sashensa kuma na lāka. Ka dinga kallo har aka sassako wani dutse ba da hannu ba, wanda ya bugi mutum-mutumin a sawunsa waɗanda suke na baƙin ƙarfe da lāka, ya farfasa su kakkarye. Daniyel 2:31–34.

Yayin da fassarar Daniyel ta ci gaba, ba ta ƙara zama “laka” kawai ba, sai ta zama laka mai datti ko kuma “laka mai ƙazanta.”

Kuma da yake ka ga kafafun da yatsun kafa, sashensu na lāka mai yin tukwane ne, sashensu kuma na ƙarfe, mulkin zai rarrabu; amma za a sami a cikinsa wani ɓangare na ƙarfin ƙarfe, domin ka ga ƙarfen a gauraye da lāka mai laushi. Daniyel 2:41.

Lākan tsarkakakke wanda ya kasance lākan Maginin tukwane ya koma lāka mai tabo. Allah shi ne Maginin tukwane na allahntaka, kuma aikinsa ba ya taɓa zama mai tabo.

Amma yanzu, ya Ubangiji, kai ne Ubanmu; mu lāka ne, kai kuma Mai-ƙera tukwane ne; mu duka kuwa aikin hannunka ne. Ishaya 64:8.

A cikin tarihin Roma ta arna, ikilisiyar Smyrna ta kasance tsattsarkan lāka. A cikin tarihin Pergamos, wadda ita ce mulki na huɗu a cikin Daniyel sura ta biyu, lākar tana canzawa ta zama lāka mai laushi. Abin da aka fara ambata a cikin nassin a matsayin kawai “lāka”, kuma daga baya “lākar maginin tukwane”, yana canzawa ya zama “lāka mai laushi”, yayin da fassarar take ci gaba. Pergamos ita ce inda aka cika wannan canjin domin a shirya hanya domin Thyatira, wato Roma ta paparoma. Canjin daga “lāka” zuwa “lāka mai laushi” shi ne babban ridda wanda ya shirya hanya domin Thyatira, wanda Bulus ya bayyana a matsayin “fāɗuwar bangaskiya da farko” a cikin Tasalonikawa ta Biyu.

Mabiyar Miller ba su iya hangowa fiye da mulki na huɗu na Roma ba, kuma sun yi tsammanin zuwan Almasihu na biyu zai zama al’amarin annabci na gaba, gama dutsen da ya bugi kafafun gunkin yana wakiltar zuwan Almasihu na biyu. Amma Kristi ya kafa mulki a shekara ta 1798 ne? Hakika ya shiga Wuri Mafi Tsarki a ranar 22 ga Oktoba, 1844, domin ya karɓi mulki, amma an kafa shi a wancan lokaci ne?

Amsar tambaya ta farko daga cikin waɗannan tambayoyi biyu ita ce, Almasihu bai kafa mulkinsa na har abada ba a shekara ta 1798. Tambaya ta biyu kuma, ko Almasihu ya kafa mulkinsa na har abada a ranar 22 ga Oktoba, 1844 ko a’a, amsarta ma ita ce a’a.

Shin an kafa wata mulki a zamanin Roma ta arna? Ina tambayar wannan domin magabatan aikin nan sun fahimci mulki na huɗu a matsayin Roma ta arna da kuma ta papoma, abin da ke nuna shekara ta 1798 a matsayin ƙarshen mulki na huɗu, a lokacin da Almasihu zai kafa mulki madawwami. Amma littafin Ru’ya ta Yohanna ya bayyana mulkoki huɗu da suka biyo bayan Roma ta arna.

Idan masarauta ta huɗu ta karfe a cikin Daniyel biyu tana wakiltar Roma arna ne kawai, inda sulhun Constantine yake wakiltuwa ta wurin yumɓu da aka mai da shi yumɓu mai laushi, shin Almasihu ya kafa wata masarauta a cikin wannan tarihin? Amsa ita ce, eh. A kan gicciye, wanda shi ne tarihin Pergamos, ba Tayatira ba, Almasihu ya kafa masarautarsa ta “alheri.” An kafa madawwamiyar masarauta a kan gicciye, kuma kursiyin wannan masarauta yana misalta kursiyi da za a kafa a lokacin ruwan sama na karshen zamani. Wannan kursiyin na ruwan sama na karshen zamani yana wakiltar masarautarsa ta “ɗaukaka.”

Sanarwar da almajiran suka yi da sunan Ubangiji ta kasance daidai kwata-kwata a kowane fanni, kuma abubuwan da take nuni zuwa gare su ma a wannan lokaci suna faruwa. “Lokaci ya cika, mulkin Allah ya yi kusa,” shi ne sakonsu. Da cika “lokacin”—wato makonni sittin da tara na Daniyel 9, waɗanda za su kai zuwa ga Almasihu, “Shafaffe”—Kristi ya karɓi shafewar Ruhu bayan baftismarsa ta hannun Yahaya a Urdun. Kuma “mulkin Allah” da suka shelanta cewa ya yi kusa an kafa shi ta wurin mutuwar Kristi. Wannan mulki ba, kamar yadda aka koya musu su gaskata ba, daular duniya ba ce. Haka kuma ba shi ne wancan mulki mai zuwa, marar mutuwa ba, wanda za a kafa sa’ad da “mulki da iko, da girman mulkin karɓashin dukan sammai, za a ba mutanen tsarkaka na Maɗaukaki;” wato wannan madawwamiyar masarauta, wadda a cikinta “ɗukkan mulkoki za su bauta masa su kuma yi masa biyayya.” Daniyel 7:27. Kamar yadda ake amfani da shi a cikin Littafi Mai Tsarki, kalmar “mulkin Allah” ana amfani da ita don nuna duka mulkin alheri da mulkin ɗaukaka. Bulus ya bayyana mulkin alheri a cikin Wasika zuwa ga Ibraniyawa. Bayan ya nuna zuwa ga Kristi, mai cike da tausayi mai yin ceto a madadinmu wanda “yana jin tausayin raunananmu,” manzon ya ce: “Saboda haka mu zo gabagadi zuwa ga kursiyin alheri, domin mu sami jinkai, mu kuma sami alheri.” Ibraniyawa 4:15, 16. Kursiyin alheri yana wakiltar mulkin alheri; gama kasancewar kursiyi na nuna kasancewar mulki. A cikin misalansa da yawa Kristi yana amfani da kalmar “mulkin sama” don nuna aikin alherin Allah a kan zukatan mutane.

“Saboda haka kursiyin ɗaukaka yana wakiltar mulkin ɗaukaka; kuma an ambaci wannan mulki a cikin kalmomin Mai Ceto cewa: ‘Sa’ad da Dan mutum zai zo cikin ɗaukakarsa, tare da dukan mala’iku masu tsarki tare da shi, sa’an nan zai zauna a kan kursiyin ɗaukakarsa: kuma a gabansa za a tattara dukan al’ummai.’ Matiyu 25:31, 32. Wannan mulki yana nan gaba tukuna. Ba za a kafa shi ba sai a zuwan Kristi na biyu.”

“An kafa mulkin alheri nan da nan bayan faɗuwar mutum, sa’ad da aka tsara wani shiri domin fansar jinsin masu laifi. A lokacin kuwa yana wanzuwa ne cikin nufin Allah da kuma ta wurin alkawarinsa; kuma ta wurin bangaskiya, mutane za su iya zama talakawansa. Duk da haka, ba a kafa shi a zahiri ba sai da mutuwar Kristi. Ko bayan ya shiga aikinsa na duniya, Mai-ceto, wanda taurin kai da rashin godiyar mutane suka gajiyyar da shi, da ya iya janyewa daga hadayar Kalbari. A Getsamani koƙon baƙin ciki ya yi rawar jiki a hannunsa. Ko a sa’an nan ma da ya iya share zifar jini daga goshinsa ya kuma bar jinsin masu laifi su hallaka cikin muguntarsu. Da ya yi haka, da babu fansa ga faɗaɗɗun mutane. Amma sa’ad da Mai-ceto ya miƙa ransa, kuma da numfashinsa na ƙarshe ya yi kira, ‘An gama,’ sai cika shirin fansa ta tabbata. Alkawarin ceto da aka yi wa ma’auratan masu zunubi a Adnin ya tabbata. A lokacin ne aka kafa mulkin alheri, wanda a ɗa ya wanzu ta wurin alkawarin Allah.” The Great Controversy, 347.

Almasihu ya kafa madawwamin mulki a cikin tarihin annabci na Romawa arna, ba a karshe Romawa na paparoma ba. Haka kuma yana kafa mulkinsa na daukaka a lokacin Zuwansa ta Biyu, wanda ya hada da tarihin ruwan sama na karshe, sa'ad da aka saki iskokin huɗu na Musulunci.

“Ruwan sama na karshe yana zuwa ne a kan waɗanda suke masu tsarki—sa'an nan kuma duka za su karɓe shi kamar dā.

“Sa'ad da mala'iku huɗu suka saki, Kristi zai kafa mulkinsa. Ba wanda zai karɓi ruwan sama na karshe sai waɗanda suke yin dukan abin da za su iya. Kristi zai taimake mu. Kowa zai iya yin nasara ta wurin alherin Allah, ta wurin jinin Yesu. Dukan sama tana da sha'awa ga wannan aikin. Mala'iku ma suna da sha'awa.” Spalding and Magan, 3.

Sa'ad da aka saki iskoki huɗu, Almasihu ya kafa mulkinsa. Dukansu ruwan sama na karshe da kuma sakin iskoki huɗu suna wakiltar abubuwan da ke faruwa a hankali a hankali, kuma babu dayansu da ke wakiltar wani takamaiman lokaci. Iskoki huɗu suna wakiltar Musulunci.

“Mala'iku suna riƙe da iskoki huɗu, waɗanda aka wakilta a matsayin doki mai fushi da ke neman kubcewa ya ruga a kan fuskar dukan duniya, yana dauke da hallaka da mutuwa a tafarkinsa.

“Shin za mu yi barci a kan ainihin gaɓar duniyar madawwamiya? Shin za mu zama masu kasala da sanyi da matattu? Oh, da ma muna da a cikin ikklisiyoyinmu Ruhu da numfashin Allah an hura su cikin mutanensa, domin su tsaya a kan kafafunsu su rayu. Muna bukatar mu ga cewa hanya ƙunci ce, ƙofa kuma matacciya ce. Amma yayin da muke bi ta cikin ƙofar matacciya, faɗinta ba shi da iyaka.” Manuscript Releases, juzu'i na 20, 217.

Mala'iku suna riƙe da dokin fushin Musulunci wanda yake neman kubucewa yana dauke da mutuwa da halaka a tafarkinsa, a cikin lokacin da Ruhun Allah ake hura wa a kan mutanen Allah. Sa'an nan kuma su tsaya a kafafunsu su rayu. Kafin a hura Ruhun a kansu, mutanen Allah matattu ne, gama numfashin Ruhun ne yake sa su miƙe su rayu. Sa'ad da Sister White ta ce yanzu mun riga mun kai ga lokacin da kafafun mutumin-mutumin da aka gauraya da baƙin ƙarfe da yumɓu mai laushi suke wakiltar haɗuwar coci da jiha, zubowar ruwan sama na karshe har yanzu yana nan a gaba.

“Ruwan sama na karshe zai sauko a kan mutanen Allah. Mala'ika mai iko zai sauko daga sama, kuma dukan duniya za ta haskaka da daukakarsa.” Review and Herald, 21 ga Afrilu, 1891.

Akwai muryoyi biyu a cikin Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas.

“Sa'ad da Yesu ya fara hidimarsa ta fili, ya tsarkake Haikalin daga ƙazantacciyar ƙetare tsarkinsa. Daga cikin ayyukan karshe na hidimarsa kuwa akwai tsarkakewar Haikalin ta biyu. Haka kuma, a cikin aikin karshe domin gargadin duniya, ana yi wa ikkilisiyoyi kiraye-kiraye biyu mabambanta.” Selected Messages, littafi na 2, 118.

Murya ta farko kira ne na farkawa ga mutanen Allah, murya ta biyu kuma kira ne na farkawa ga sauran 'ya'yan Allah waɗanda har yanzu suke cikin Babila.

“Akwai duniya da take kwance cikin mugunta, cikin ruƙu, da yaudara, cikin ainihin inuwar mutuwa,—barci take yi, barci. Su wane ne suke jin azabar rai domin a tashe su? Wace murya ce za ta iya kai gare su? Tunanina yana karkata zuwa gaba sa’ad da za a ba da alamar, ‘Ga Ango yana zuwa; ku fita ku tarye Shi.’ Amma waɗansu za su yi jinkiri wajen samo mai domin cika fitilunsu, kuma a makare za su gane cewa hali, wanda mai yake wakilta, ba abu ne da za a iya mika shi ga wani ba.” Bible Echo, Mayu 4, 1896.

A cikin wannan ɓangaren, an yi tambayoyi biyu. Su wane ne suke jin azabar rai domin ta tashe su? Wace murya ce za ta iya kai gare su?

“Muryar” da ke farkar da duniya ita ce murya ta biyu ta Ru’ya ta Yohanna sha takwas wadda take kiran sauran garken Allah su fito daga Babila. Duk mutanen Allah da kuma duniya suna bukatar a farkar da su ta wurin Kukan Tsakar Dare, wanda a saukaƙe wata alama ce ta ruwan sama na ƙarshe.

Shin ‘yan Miller sun yi daidai wajen gane cewa a cikin kwanakin mulki na huɗu Kristi zai kafa madawwamiyar mulki? I.

Ya kafa mulkinsa na “alheri” a kan gicciye, wanda ya faru ne a cikin tarihin mulki na huɗu na annabcin Littafi Mai Tsarki. Wannan mulkin kuwa shi ne Roma ta arna. A cikin Daniyel sura ta biyu, shin an wakilai ridda da ta gabaci cocin Tayatira? I, domin yumbun da ke wakiltar mutanen Allah ya canja daga yumbu zuwa yumbu mai laka. To, ina Tayatira take a cikin siffar? Ko ma tana cikin siffar ne? An wakilta ta a cikin siffar, kuma Nebukadnezzar ya ba da haske a kan wannan gaskiyar sa’ad da ya kai kololuwar girman kai da taƙamarsa a sura ta huɗu ta Daniyel.

Sarkin ya yi magana, ya ce, Ashe, wannan ba ita ce babbar Babila ba, wadda na gina domin gidan mulki ta wurin ƙarfin ikona, kuma domin ɗaukakar martabata? Daniyel 4:30.

Kafin kaɗan hukuncin Nebukadnezzar na kwanaki dubu biyu da ɗari biyar da ashirin na rayuwa kamar dabbar jeji, ya bayyana girmankansa ta wurin yin wannan tambaya, ko shi ne ya gina mulkin nan wanda shi ne Babila mai-girma? Karuwar Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai tana da rubuce a goshinta cewa, “ASIRI, Babila Mai-Girma, UWAR KARUWAI DA ABUBUWAN KI NA KASA.” Ikilisiyar Roma, kamar yadda ‘Yar’uwa White ta kira ta, ita ce Babila Mai-Girma. Kan zinariya a cikin siffar nan yana wakiltar Babila ta zahiri, kuma yana kuma wakiltar Babila ta ruhaniya, wato mulki na biyar na annabcin Littafi Mai Tsarki wanda yake da wannan halayya ta musamman ta kasancewa ikon da ya sami mummunan rauni. A cikin Ishaya ashirin da uku ikon paparoma, wanda aka wakilta a matsayin Tayar, za a manta da shi har shekara saba’in kamar kwanakin sarki guda. Babila ta zahiri wadda Nebukadnezzar yake wakilta ita ma ta sami mummunan rauni wanda aka warkar da shi sa’ad da aka kore Nebukadnezzar daga mulkinsa na kwanaki dubu biyu da ɗari biyar da ashirin. Babila ta zahiri mai-girma ta kasance misali na Babila ta ruhaniya mai-girma, kuma dukkansu biyu an ɗauke mulkokinsu na ɗan lokaci, sa’an nan kuma aka maido su. Karuwar Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai ba ta da kofin azurfa a hannunta, ko na tagulla ko na ƙarfe, amma tana da kofin zinariya.

Kuma matar kuwa tana saye da shunayya da jan mulufi, an kuma kawata ta da zinariya da duwatsu masu daraja da lu’ulu’u, tana riƙe da ƙoƙon zinariya a hannunta cike da abubuwan bankyama da ƙazantar fasikancinta. Ru’ya ta Yohanna 17:4.

Zinariya ta wakilci Babila ta zahiri, kuma tana kuma wakiltar Babila ta ruhaniya, mulki na biyar na annabcin Littafi Mai Tsarki wanda ya sami mummunan rauni mai kisa a shekara ta 1798, sa'ad da mulki na shida na annabcin Littafi Mai Tsarki ya hau karagar mulki. Babila ta zahiri a cikin siffar mutum-mutumin ta sami biyo baya da mulki na azurfa wanda ya kunshi iko biyu, wato Mediyawa da Farisawa; kuma kahon Farisa a cikin Daniyel takwas ya fito a baya kuma ya fi tsawo. Darius Bamediye shi ne kaho na farko, kuma janar dinsa, Sairus, Bafarise ne wanda daga bisani zai kai ga karɓar iko bayan sarkin Mediya, Darius.

Sairus ya kasance alama ce ta Kristi wanda zai fara tsarin 'yantar da mutanen Allah daga bautar gumurzu. Daular Mediya da Farisa tana wakiltar mulki na shida a annabcin Littafi Mai Tsarki, wato Amurka. Amurka tana da kaho biyu masu wakiltar Republicanism da Protestantism. Darius yana wakiltar kahon Republican na Amurka, Sairus kuma yana wakiltar kahon Protestantism. Kamar yadda Sairus ya fara tsarin 'yantar da mutanen Allah domin su sake gina Urushalima da haikalin, haka Amurka ta kasance kasar da aka tashe ta domin 'yantar da kamammu daga bautar gumurzu ta Babila ta ruhaniya domin a gina haikalin ruhaniya, wanda Millerites suka aza harsashinsa. Bautar gumurzu ta zahiri a Babila da ta kasance shekara saba'in ta kasance alama ce ta bautar gumurzu a Babila ta ruhaniya na shekaru dubu daya da dari biyu da sittin. Amurka ita ce kafadu na azurfa a cikin siffar Nebukadnezzar.

Mulki na uku na tagulla shi ne Girka, wanda yake wakiltar mulki na duniya baki daya. Wannan mulkin shi ne Majalisar Dinkin Duniya, wanda a Wahayi goma sha bakwai shi ne mulkin da a shekara ta 1798 bai riga ya zo ba. Sarakuna goma na Wahayi goma sha bakwai sun yarda su ba da mulkinsu ga papacy, mulki na takwas, wanda yake daga cikin bakwai din. Suna yin wannan yarjejeniya ne domin Amurka ta tilasta musu, kuma domin "iska hudu" na Musulunci suna lalatar da duniya, wadanda ake saki a lokacin ruwan sama na karshen zamani, wanda ya fara zubewa cikakke a dokar Lahadi a Amurka.

A lokacin dokar Lahadi a Amurka, Allah yana kafa mulkinsa na "ɗaukaka" yayinda yake daga mutanensa a matsayin tuta domin ya kira sauran 'ya'yan Allah su fito daga Babila. Saboda haka, kahon Furotestantanci yana fitowa a karshe kuma ya fi na farko tsawo, daidai da kahoni biyu na Medo-Farisa. Da zarar Majalisar Dinkin Duniya ta amince ta mika ikon duniya ga papacy, sai a saki iskoki hudu na Musulunci, kuma mulkin duniya baki daya ya fuskanci yakin da ya biyo bayan mutuwar kaho na farko na Girka wanda aka kakkarya ya kuma samar da kahoni hudu.

Sa'ad da gumakan ya kai ga kafafun karfe (mulkin siyasa) da yumbu mai laushi (mulkin coci) da kuma yatsun kafa goma (sarakuna goma), dutsen da aka sare daga dutsen ba tare da hannu ba ya bugi kafafun gumakan. Millerites sun yi daidai game da gumakan Daniyel, gwargwadon yadda za su iya yin daidai daga matsayinsu a tarihin annabci. Amma Alfa da Omega kullum yana bayyana karshen ta wurin farko, kuma masarautu hudu na gumakan Nebukadnezzar suna wakiltar masarautu hudu na zahiri wadanda suke misalta takwarorinsu na ruhaniya a karshen duniya.

A cikin mulkokin tarihi, Roma ta taso a matsayin ta takwas kuma tana daga cikin bakwai. A cikin Daniyel sura ta bakwai, Roma ta taso a matsayin ta takwas kuma tana daga cikin bakwai. A cikin Daniyel sura ta takwas, Roma ta taso a matsayin ta takwas kuma tana daga cikin bakwai. A cikin

Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai, Roma ta taso a matsayin ta takwas kuma tana daga cikin bakwai. A cikin Daniyel sura ta biyu, wadda take wakiltar ambato na farko na mulkokin annabcin Littafi Mai Tsarki, Roma ta ruhaniya ta zamani ta taso a matsayin ta takwas kuma tana daga cikin bakwai. Misali na farko (Alpha) na mulkokin annabcin Littafi Mai Tsarki yana bayyana na karshe (Omega).

“Mun zo ga wani lokaci da ake wakiltar aikin Allah mai tsarki da kafafun wannan mutum-mutumin, inda aka gauraya karfe da laƙa mai laushi. Allah yana da mutane, zaɓaɓɓun mutane, waɗanda hankalinsu na rarrabewa dole ne ya tsarkaka, waɗanda kuma bai kamata su ƙazantu ba ta wurin aza itace, ciyawa busasshiya, da tattaka a kan tushe. Kowane rai mai aminci ga umarnan Allah zai ga cewa abin da ya bambanta bangaskiyarmu shi ne Asabar ta rana ta bakwai. Da gwamnati za ta girmama Asabar kamar yadda Allah ya umarta, da ta tsaya cikin ƙarfin Allah kuma cikin ƙare bangaskiyar da aka taɓa miƙa wa tsarkaka. Amma masu mulki za su ɗaukaka Asabar ta ƙarya, kuma za su gauraya bangaskiyarsu ta addini da kiyaye wannan ɗan papanci, suna ɗora shi sama da Asabar wadda Ubangiji ya tsarkake kuma ya albarkace ta, ya keɓe ta domin mutum ya kiyaye ta da tsarki, a matsayin alama tsakaninsa da mutanensa har tsara dubu. Gaurayar sana'ar cocin da sana'ar mulki ana wakilta ta da ƙarfen da laƙar. Wannan haɗin kai yana raunana dukan ikon majami'u. Ba wa coci ikon gwamnati zai haifar da mugayen sakamako. Mutane sun kusan wuce iyakar haƙurin Allah. Sun sa ƙarfinsu a cikin siyasa, kuma sun haɗa kansu da papanci. Amma lokaci zai zo da Allah zai hukunta waɗanda suka rushe dokarsa, kuma mugun aikinsu zai komo kansu.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1168.

Alfa da Omega ya mai da sahihin fahimtar majagaba game da Daniel biyu “sabo.”

Sai kuma wanda yake zaune a kan kursiyin ya ce, Ga shi, ina mai da dukan abubuwa sababbi. Sai ya ce mini, Rubuta: gama waɗannan kalmomi gaskiya ne kuma amintattu. Sai ya ce mini, An gama. Ni ne Alfa da Omega, farkon da karshe. Zan ba mai kishi daga maɓuɓɓugar ruwan rai kyauta. Ru'ya ta Yohanna 21:5, 6.